

dražební podmínky tak, aby z nich mohli koupěchtiví seznati, že nájemní práva jsou sporná mezi účastníky exekučního řízení.

Předpis Šu 190 c. ř. s. neplatí v nesporném řízení.

(Rozh. ze dne 22. září 1926, R I 782/26.)

Řízení o dražbě společné nemovitosti podle Šu 352 ex. ř. přerušil soud prvního stupně proto, že byl veden spor o to, zda odpůrci navrhovatelovu přísluší nájemní právo ku společné nemovitosti. Rekursní soud zamítl návrh za přerušení dražebního řízení.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není v právu. Opatření, o něž jde, totiž upravení dražebních podmínek (§ 277 nesp. říz.), nezávisí na rozřešení sporné mezi stranami otázky, zda povinnému k nemovitosti přísluší nájemní práva, která jsou předmětem sporu mezi stranami zahájeného, nýbrž jde jen o to, zda v dražebních podmínkách má být uvedeno, že povinný nájemcem bytu v prodávané nemovitosti jest, jak si to přeje povinný, nebo, že mu nájemní práva k bytu příslušejí jen podle jeho tvrzení, že však ostatní spolumajitelé jich neuznávají, jak to navrhuje vymáhající věřitelé. Netřeba tudíž pokračování v exekučním řízení řešiti shora zmíněnou a mezi stranami spornou otázku, nýbrž postačí, když exekuční soudce upraví dražební podmínky tak, by koupěchtiví z nich mohli seznati nespornou skutečnost, že zmíněná nájemní práva jsou mezi stranami na exekučním řízení súčastněnými sporná. Bude-li pak ve sporu rozhodnuto, že tato práva povinnému příslušejí, bude i na vydražiteli, by jich dbal. Není tudíž důvodu k přerušení exekučního řízení ani podle Šu 2 čís. 7 nesp. říz., ani podle Šu 190 c. ř. s., jenž ostatně pro nesporné řízení neplatí, a nebylo proto dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 6305.

Žaloba společníků společnosti s o. r. o nicotnost usnesení valné hromady nenáleží před samosoudce, nýbrž výlučně před (obchodní) senát.

Samosoudce není oprávněn rozhodovati ani o návrzích stran podle Šu 42, odstavec třetí a čtvrtý, zákona o společnostech s r. o. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák., nýbrž rozhodnutí o nich přísluší senátu.

Šem 7, třetí odstavec, j. n. v doslovu novely ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. nebylo ničeho změněno na předpisu Šu 388 ex. ř.

Otázka, zda věc náleží před samosoudce či před senát, není otázkou příslušnosti, nýbrž obsazení soudu (§ 477 čís. 2 c. ř. s.). Řízení před samosoudcem jest zmatečným pouze ohledně úkonů, jež samosoudce nemohl platně předsevzít.

(Rozh. ze dne 22. září 1926, R I 822/26.)

O žalobě společníků, by bylo prohlášeno bezúčinným usnesení valné hromady společnosti s r. o., jednal s a m o s o u d c e sborového soudu (předmět sporu byl žalobci oceněn na 20.000 Kč) potud, že uložil žalované lhůtu k podání žalobní odpovědi a rozhodl kromě toho o návrhu žalobců podle Šu 42, odstavec čtvrtý, zákona o společnostech s r. o. (odklad výkonu napadeného usnesení) a žalované podle Šu 42, odstavec třetí, téhož zák. (složení jistoty žalobcem). R e k u r s n í s o u d napadené usnesení i s předchozím řízením zrušil, maje za to, že věc náležela před senát.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu a potvrdil napadené usnesení s dodatkem, že zrušení řízení platí jen co do řízení ohledně prozatímního opatření podle Šu 42, odstavec čtvrtý, a ohledně jistoty podle Šu 42, odstavec třetí, zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.

D ů v o d y:

Jde o dvě otázky: 1. zdali k projednání a rozhodnutí tohoto sporu povolán jest obchodní senát, či samosoudce, 2. zda k rozhodnutí o návrzích podle Šu 42 odstavec třetí a čtvrtý zákona o společnostech s r. o. ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. zák. povolán byl rovněž senát, či samosoudce. K č í s. 1. Dva společníci společnosti s ručením obmezeným domáhají se žalobou proti společnosti rozsudku, že usnesení valné hromady ze dne 9. dubna 1926 k bodu 2. denního pořádku jest podle Šu 41 zákona nicotné. Předmět sporu oceněn byl žalobcem na 20.000 Kč. Pro takovou žalobu příslušným jest podle Šu 42 druhý odstavec zák. o společnostech s r. o. výlučně sborový soud sídla společnosti, povoláný k vykonávání obchodního soudnictví. Jde o otázku, zda i takové spory jest projednávat i rozhodovati v tom případě samosoudci podle Šu 7 a) j. n. v doslovu zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161, ze dne 8. června 1923, čís. 123 a ze dne 19. prosince 1924, čís. 292 sb. z. a n., když předmět sporu na penězích nebo peněžité hodnotě nečiní více než 20.000 Kč. Otázku tu jest zodpovědět záporně, protože spor tohoto druhu nelze podřadit žádnému z předpisů v Šu 7 a) j. n. uvedených, z nichž pro tento případ mohl by přijít v úvahu jen § 51 čís. 1—3 j. n. ve znění čl. II. čís. 3 zák. ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n., který však tu nedopadá, protože při něm záleží na hodnotě předmětu sporu, totiž na hodnotě přes 5.000 Kč, kdežto v projednávaném případě na hodnotě vůbec nezáleží a spor náleží výlučně před sborový soud povoláný k výkonu obchodního soudnictví. Nehledě k tomu, nebylo by možno — jak tomu chtějí žalobci — vtěsnati tento spor ani pod ustanovení Šu 51 čís. 2 j. n. a Šu 39 uvoz. zák. k obchod. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 1 ř. z. z roku 1863, protože § 39 čís. 3 cit. zák. — o němž dovolací rekurs tvrdí, že zde dopadá — vztahuje se jen na spory z právních poměrů obchodních společníků k s o b ě n a v z á j e m, kdežto zde běží o spor společníků proti společnosti. Nemá-li zde tedy místa výjimečný předpis Šu 7 a) j. n., nastupuje pravidlo, že spor projednává a rozhoduje senát. Dovolací rekurs má pravdu, že při rozhodování otázky, zda

spor náleží před samosoudce, či před senát, nejde o otázku příslušnosti, jakoby byl samosoudce nějakým novým druhem soudu v poměru k senátu, nýbrž že jde o otázku o b s a z e n í s o u d u, jak tomu zřejmě svědčí doslov Šu 60 j. n., který rozeznává mezi příslušností sborového soudu a mezi obsazením soudu a který při tom odkazuje na § 7 a) j. n. Ale právě proto, že zde nejde o příslušnost, nýbrž o obsazení soudu a že předpisy o tom jsou rázu donucovacího a že jich nešetření zakládá zmatečnost podle Šu 477 čís. 2 c. ř. s., právem rekursní soud dbal tohoto důvodu zmatečnosti z moci úřadu.

K č í s. 2. Jakmile však jest jisto, že samosoudce není oprávněn, by tento spor projednal a rozhodl, jest také jisto, že nebyl oprávněn rozhodovati o návrzích stran podle Šu 42 třetí a čtvrtý odstavec zákona o společnostech s r. o. Žalobci učinili totiž již v žalobě návrh na povolení prozatímního opatření odložením provedení napadeného usnesení po rozumu Šu 42 čtvrtý odstavec cit. zák., pro kteréž prozatímní opatření platí předpisy Šu 384 a další ex. ř. Již podle § 42 čtvrtý odstavec cit. zák. může odložit provedení napadeného usnesení »soud«, t. j. soud v předcházejících odstavcích jmenovaný, totiž p r o c e s n í s o u d. Ale k témuž výsledku dojde se i podle předpisů exekučního řádu o prozatímních opatřeních. Podle Šu 387 exek. ř. má o návrhu na prozatímní opatření rozhodnouti soud, před kterým jest zahájena rozepře ve věci hlavní, a podle Šu 388 ex. ř. — je-li příslušným sborový soud — může jen ve případech zvlášť naléhavých rozhodnouti o návrzích předseda senátu, jemuž jest věc přidělena. O návrhu měl tedy rozhodnouti senát a nikoli samosoudce a, rozhodl-li tento, nebyl rozhodující soud řádně obsazen. Marně poukazuje dovolací rekurs na předpis Šu 50 ex. ř., podle kterého neplatí přihrání soudce-laika pro výkon soudnictví v řízení exekucním, neboť to má jen ten význam, že, byl-li u obchodního senátu podán návrh na prozatímní opatření, rozhoduje o něm s e n á t, složený jen ze soudců z povolání. Mylně se také dovolací rekurs domnívá, že předpis Šu 7 třetí odstavec j. n. ve znění novely ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák., podle něhož vyřízení návrhů na p o v o l e n í e x e k u c e náleží samosoudci, změnil něco na předpisu Šu 388 ex. ř. o obsazení soudu pro rozhodnutí o návrhu na povolení prozatímního opatření. Ustanovení Šu 7 třetí odstavec j. n. platí právě jen pro povolení e x e k u c e a pro soudcovská jednání e x e k u č n í h o výkonu, ale jím zůstal nedotčen předpis Šu 388 ex. ř. o tom, že zpravidla jen senát o návrhu na prozatímní opatření rozhoduje a že jen výjimečně, ve případech zvlášť naléhavých může tak učiniti předseda senátu. Takto jest dán pro prozatímní opatření zvláštní předpis, takže tu neplatí obdobně ustanovení o řízení exekucním (§ 402 ex. ř.). Tím jest také vyvrácen mylný poukaz dovolacího rekursu na § 516 c. ř. s. a § 78 ex. ř., neboť zde nerozhodoval předseda senátu, ani soudce z příkazu, nýbrž samosoudce, jehož rozhodnutí senát téhož soudu podle Šu 516 c. ř. s. nepřezkoumává. Také žalovaná společnost podala podle Šu 42 třetí odstavec zákona o společnostech s r. o. návrh, by soud žalobcům nařídil složení jistoty za újmy, které sporem společností hrozí. Tuto jistotu má určití soud podle volného uvážení. Miní se tu zase p r o c e s n í s o u d, který jest povolán, by o žalobě

jednal a rozhodoval, tedy v tomto případě zase obchodní senát, nikoli samosoudce. Nelze tu snad poukazovati na předpis Šu 239 třetí odstavec c. ř. s., podle něhož má býti hned při prvním roku jednáno a rozhodnuto o návrhu, by byla dána jistota za procesní náklady, tedy jednáno a rozhodnuto soudcem, který podle Šu 239 první odstavec c. ř. s. první rok koná. Předpis Šu 42 třetí odstavec zákona o společnostech s r. o. odvolává se sice na předpisy civilního řádu soudního o jistotě za procesní náklady, ale jen co do lhůty ke složení, co do přisežného stvrzení o nemožnosti složení a co do následků nesložení jistoty, nikoli také co do rozhodování o takovém návrhu. Ježto tedy i v tomto směru rozhodoval samosoudce neprávem, jsou jeho rozhodnutí i řízení jich se týkající zmatečná a proto právem rekursní soud dotyčné usnesení i řízení zrušil.

Jde nyní ještě jen o to, v jakém objemu má býti zrušeno řízení, provedené před samosoudcem. Podle výroku rekursního soudu bylo zrušeno »celé předchozí řízení«, což dovolací rekurs jako nesprávné vytýká. Je pochybno, zdali rekursní soud minil opravdu zrušiti celé řízení, tedy také procesní úkony, které sice samosoudce předsevzal, ale které platně předsevzítí mohl, protože neobsahují ani jednání ve věci hlavní, ani jednání o návrzích stran shora uvedených. Jest nutno v tomto směru zjednatí jasno. Řízení bylo zrušiti jen potud, pokud bylo zmatečné následkem nedostatečného obsazení soudu (§ 477 čís. 2 c. ř. s.). Zrušení nevztahuje se tedy na žalobu s návrhem na povolení prozatímního opatření, neboť tato žaloba byla podána u soudu věcně i místně příslušného a nad to ještě řízena byla správně na »krajský soud jako obchodní senát«, nevztahuje se dále na nařízení prvního roku, na konání prvního roku, pokud se tam nejednalo o jistotě, nevztahuje se na určení lhůty k podání odpovědi na žalobu, ani na žalobní odpověď samotnou, neboť všechny tyto procesní úkony jsou povahy přípravné, k nimž nebylo třeba usnesení senátu, takže zůstávají v platnosti, budou podkladem pro další řízení před senátem a útraty za ně budou sdíleti osud nákladů sporu podle jeho výsledku. Ale není také důvodu, by zrušován byl návrh žalované společnosti na složení jistoty, který rovněž byl řízen na příslušný »krajský jako obchodní soud«, ani aby bylo zrušováno vyjádření žalobců na tento návrh, neboť návrh bude podkladem pro rozhodování senátu, který také uváží, pokud bylo vyjádření druhé strany třeba a rozhodne i ve příčině útrat.

Čís. 6306.

Do usnesení rekursního soudu, jímž bylo zrušeno usnesení prvního soudu, zamítnuvší návrh na navrácení ku předešlému stavu, a prvnímu soudu nařízeno, by řízení doplnil a znovu rozhodl, — jest dovolací rekurs nepřipustným.

(Rozh. ze dne 22. září 1926, R I 838/26.)